

Nota van Bevindingen

Bijlage

Rekenkamerrapport

Zwembad Het Run

Feitenonderzoek Het Run

Aanleiding

In de voorjaarsnota 2010 is een bedrag van € 450.000 opgenomen als bezuiniging op sportaccommodaties. Het bedrag van € 450.000 was – hoewel dit niet expliciet is aangegeven – gebaseerd op 2 pijlers: een verhoging van de binnen en buitensporttarieven en een bezuiniging van € 300.000 op het Run.

Alle onderwerpen uit de voorjaarsnota 2010 zijn een paar maanden later uitgewerkt in de begroting 2011. Hierin is het Run expliciet genoemd als invulling van de ombuiging op sport(accommodaties): “Het accommodatiebeleid zal tegen het licht worden gehouden en daarbij zullen mogelijkheden tot privatisering of afstoting worden gezien. Hierbij wordt gekeken naar privatisering of afstoting van zwemaccommodatie 't Run.” Privatisering blijkt daarna als enige optie te worden ingevuld met daarbij als randvoorwaarde dat het zwembad open moet blijven.

De bezuiniging was in de voorjaarsnota ingeboekt, ingaande 2013. Deze bezuiniging is in 2012 in gang gezet. De uitwerking kent een lange doorlooptijd die nog steeds niet is afgerond. Dit is gepaard gegaan met veel bestuurlijke en publieke aandacht en het is de vraag of dit uiteindelijk geleid heeft tot een (gedeeltelijke) bezuiniging.

Dit onderzoek beslaat de periode 2010 – november 2017. Feitelikheden van daarna zijn niet meer meegenomen in de beschrijving en de analyse.

Historie

De situatie in 2010/2011

In 2010 en de drie daaraan voorafgaande jaren bedroeg het exploitatieverlies van het Run gemiddeld € 300.000 per jaar, exclusief kapitaallasten. De kosten (exclusief kapitaallasten) bedroegen gemiddeld € 475.000 per jaar, voornamelijk bestaande uit kosten voor personeel, energie en onderhoud. Gemiddeld waren de opbrengsten € 175.000 per jaar. Daarnaast bedroegen de kapitaallasten (de afschrijvingen en de rentekosten van investeringen uit het verleden) gemiddeld € 160.000 per jaar

Ook was er sprake van een terugloop van de bezoekersaantallen. In de periode 2003-2006 was het gemiddeld aantal bezoekers 110.000 per jaar. Dan treedt er een trendbreuk op. In de periode 2007-2010 is het gemiddelde aantal bezoekers gedaald naar 70.000 per jaar. In 2011 was het aantal bezoekers – mede als gevolg van het weer -teruggelopen tot circa 40.000. De inkomsten varieerden dus sterk en liepen trendmatig terug, hetgeen ook landelijk werd waargenomen.

De voorbereidingen om de bezuiniging in te vullen

In 2011/2012 zijn de mogelijkheden onderzocht op welke wijze de bezuiniging zou kunnen worden gerealiseerd. Hiervoor bestonden vier opties:

- Privatiseren
- Het overdoen van het beheer aan een stichting met financiële steun van de gemeente;
- Het zelf zodanig aanpassen van de exploitatie dat deze sluitend is of in ieder geval het tekort tot aanvaardbare proporties beperkt.
- Sluiten

Door het college is aangegeven, dat de gemeenteraad het college bij de bezuinigingstaakstelling van € 300.000 als randvoorwaarde meegaf: “Privatiseren met behoud van zwembad”.

Dit standpunt is destijds ook verwoord in ambtelijke documenten aan het college. Daarin werd gesteld dat de politiek gewenste oplossing was het bad te privatiseren en open te houden voor publiek, waardoor een recreatieve voorziening in de gemeente behouden kon blijven. In de ambtelijke toelichting aan het college werd daarbij als kanttekening meegegeven dat het sluiten van het bad op voorhand financieel gezien de meest reële optie zou zijn. Een groot deel van de kosten zou daardoor vervallen. Bij privatisering zou het voor de toekomstige exploitant een enorme opgave zijn om het bad open te houden en daarnaast nog winst te maken. De exploitant moet met zijn activiteiten namelijk de kosten van het zwembad kunnen dekken, voordat hij winstgevend kan zijn. Gezien het economische tij en de gehele financiële situatie van buitenbaden werd dit gezien als geen sinecure.

De onderzoeken richtten zich daarna uitsluitend op privatiseren. Als belangrijkste voordelen werden genoemd:

- Het zwembad kan openbaar toegankelijk blijven.
- Het zwembad wordt grotendeels uit de gemeentelijke financiën gehaald. Daarmee is er een grote kostenbesparing.
- De recreatieve mogelijkheden binnen de gemeente worden uitgebreider en sterker.

Om de ontwikkelingsmogelijkheden van het terrein te onderzoeken is in 2011 adviesbureau Grontmij gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheden en onmogelijkheden van de locatie. Daarbij zijn onder andere de markt, het geldend beleid en de economische factoren betrokken. Een businesscase werd niet opgesteld. Vanuit het onderzoek zijn twee relevante concepten aangereikt:

- *Spelen*: Het zwembad wordt aangevuld met een speelparadijs, restaurant en ruimte voor tijdelijke voorzieningen (obstakelparcours, schaatsbaan).
- *Active sports*: Het zwembad wordt aangevuld met outdoorvoorzieningen (touwenparcours, klimwand, boogschieten, e.d.), restaurant en ruimte voor tijdelijke voorzieningen (obstakelparcours, schaatsbaan).

Op basis van de adviezen nam het college op 25 oktober 2011 het volgende principebesluit:

Het college is voorstander van het “op de markt brengen”. Naar de mening van het college is het niet noodzakelijk tussentijds diverse financiële doorrekeningen te maken omdat het college eerst de markt wil aftasten. Het college ziet een voorstel tegemoet op welke wijze de markt benaderd kan gaan worden met daarbij het geschikte acquisitiemateriaal. Een en ander in overleg met de portefeuillehouder

Vervolgens besloot het college op 1 mei 2012 het openluchtwembad Het Run onder bepaalde voorwaarden concreet in de markt te zetten met de uitnodiging aan ondernemers om ontwikkelmogelijkheden uit te werken en andere mogelijkheden aan te dragen. Dit met het idee zo min mogelijk voorwaarden te stellen zodat de ondernemers maximale ruimte krijgen.

Het college was de opvatting toegedaan, dat het privatiseren onder de voorwaarde van geen gemeentelijke bijdrage en het openhouden van de zwemfunctie haalbaar zou zijn, mits er andere functies dan alleen zwemmen aan het Run zouden worden toegevoegd. Het zwembad moest een onderdeel worden van een groter geheel

Voor het in de markt zetten van het zwembad werd door het college een voorbereidingskrediet van € 95.000 beschikbaar gesteld. In de bestuursrapportage 2013-1 meldt het college dat dit krediet naar verwachting met een bedrag van € 75.000 zal worden overschreden. De extra lasten van het krediet zijn als extra kosten ten laste gebracht van het resultaat 2013.

Uit het krediet zijn interne uren betaald ad € 123.000 en ook externe kosten ad € 49.000, waaronder ook circa € 14.000 kosten energie.

Selectie en gunning Smulkaar

Op 9 oktober 2012 constateerde het college dat van de 5 ingediende bedrijfsplannen er niet één volledig voldeed aan de gestelde kaders¹, maar dat ze wel potentie vertoonden. Daarop besloot het college – na het inwinnen van juridisch advies - de selectieprocedure met de 5 indieners van de plannen voort te zetten. Alle 5 de indieners kregen de mogelijkheid om hun plannen aan te passen, vervolgens hierover in gesprek te gaan met het college en het plan nogmaals aan te passen.

¹ Gestelde kaders:

- Behoud van maatschappelijke functie: De ondernemer dient de maatschappelijke functie van het zwembad te waarborgen. Voor de burgers moet (openlucht) zwemgelegenheid beschikbaar blijven.
- Uitgifte in erfpacht: De gemeente Heusden geeft het grondperceel en het daarop staande zwembad het Run en de bijbehorende grond, ‘de onroerende zaak’, uit in erfpacht. Als ‘erfpachter’ heeft u het recht om de onroerende zaak te houden en te gebruiken. De erfpacht wordt uitgegeven voor een periode van dertig jaar. In de akte van vestiging wordt aan de erfpachter de verplichting opgelegd om jaarlijks een geldsom – de zo genoemde erfpachtcanon – te betalen aan de gemeente.

Op 4 december 2012 besloot het college de selectieprocedure af te sluiten en met de firma Smulkar verder te praten met als doel tot overeenstemming te komen over de overname van het Run en dit uiteindelijk voor te leggen aan de raad. Van de 5 indieners waren er inmiddels 2 afgehaakt en van de 3 overgebleven aangepaste plannen lagen er 2 ver buiten de in de prospectus opgenomen kaders.

Het plan van De Smulkar is in december gepresenteerd en De Smulkar is (ambtelijk) bevraagd over hun plan en de realiseerbaarheid ervan. Op dat moment paste het plan nog niet binnen de kaders van de prospectus. Vervolgens is hierover onderhandeld met de portefeuillehouder en op 17 december is binnen de kaders tot overeenstemming gekomen. Het plan en een verslag van het laatstgenoemde overleg is destijds vertrouwelijk ter inzage gelegd voor raadsleden. Op basis van de afspraken van 17 december 2012 is een concept-contract opgesteld².

Het idee van De Smulkar was om het zwembad te exploiteren met daarbij een camping. Daarvoor werd een afzonderlijke bv opgericht: Het Run bv. Deze bv werd geleid door de heren Peijnenborg (eigenaar van De Smulkar) en een compagnon de heer Fukink. Voor het realiseren van de plannen van het Run bv was het noodzakelijk het bestemmingsplan te wijzigen.

Vanuit het college was er vertrouwen in de opzet van het Run bv. Zeker omdat het hier een lokale ondernemer betrof die de lokale markt kende en ook al ervaring had opgedaan met de exploitatie van de horeca op het zwembad. Het vertrouwen in de opzet van het Run bv en het feit dat door een private partij aan de randvoorwaarde werd voldaan om het zwembad open te houden was voor de gemeente voldoende reden om geen diepgaande inhoudelijke analyse te maken van het businessplan. De bedrijfsrisico's werden op afstand gezet en overgelaten aan een private partij.

Vervolgens besloot de raad (op voorstel van het college) op 5 februari 2013 het openluchtzwembad Het Run te privatiseren en uiterlijk per 24 april 2013 in erfpacht over te dragen. Gelijktijdig werd besloten het boekverlies van circa € 1.264.000 door afwaardering van de boekwaarde van openluchtzwembad Het Run ten laste van de algemene reserve te brengen. (Zie bijlagen 1 en 2 voor een aantal specificaties van kosten voor en na privatisering).

Daarnaast werd in het voorstel aangegeven dat de gemeente eenmalig een gemaximeerde exploitatie bijdrage aan de Smulkar verstrekt van € 145.000:

- Energie € 69.000
- Personeel € 56.000
- Wateronderhoud en -verbruik € 20.000

Ook eenmalige kosten van onderhoud worden voor rekening van de gemeente genomen. Deze worden verrekend met de reserve onderhoud sportaccommodaties en hebben daarom geen budgettair effect op de begroting. Het gaat hier om eenmalige kosten van in totaal € 138.000 die de gemeente maakt om ervoor te zorgen dat de accommodatie in goede staat wordt opgeleverd. De grootste kostenposten zijn achterstallig onderhoud aan de machinekamer ad € 89.000 en de kosten voor het duikbad ad € 28.000.

Totaal wordt aldus aan lasten een bedrag van € 1.547.000 (exclusief het voorbereidingskrediet) als afboeking en bijdragen verwerkt in de jaarrekening 2013.

In oktober 2013 vindt een evaluatiegesprek plaats waarbij ondernemer aangeeft dat het een redelijk seizoen is geweest. Op 8 april 2014 is opnieuw een gesprek, waarin nogmaals wordt bevestigd dat het seizoen 2013, ondanks veel kosten, goed is verlopen. Ook wordt aangegeven dat de Rabobank geen problemen heeft met de opstartfase van seizoen 2014.

² Interne/ ambtelijke zou het businessplan vanuit verschillende disciplines zijn geanalyseerd en de resultaten daarvan zouden zijn verwerkt in de bestuurlijke documenten. In de verstrekte documenten is nergens een analyse aangetroffen van de opbrengsten en kosten van het businessplan van De Smulkar.

Kort daarna meldt de exploitant van Het Run echter toch dat er ernstige financiële problemen zijn die op korte termijn het voortbestaan van de pacht van Het Run bedreigen. Bij de gemeente heeft hij geïnformeerd naar de financiële hulp, maar tot dan toe is dat afgehouden. Als op 2 mei 2014 het college hierover wordt geïnformeerd is er nog geen definitief verzoek van Het Run ontvangen en is ook niet zeker of Het Run daadwerkelijk dichtgaat. In de memo aan het college staat dat de voortekenen weinig hoopgevend zijn. Anderzijds gaan de planologische en feitelijke voorbereidingen van de beoogde camping nog gewoon door.

Door het college en ambtelijke organisatie wordt de conclusie getrokken dat er op dat moment te weinig zeker en feitelijk is om tot actie over te gaan.

Toch weet Het Run bv het te redden voor het seizoen 2014 zonder bijdrage van de gemeente³.

Op 30 oktober 2014 sturen de heren Fukkink, Koolwijk en Christiaans (namens Outdoor Centrum Het Run) een brief aan de raad. Daarin staat onder andere dat het Run bv in staat van faillissement verkeert, maar dat er wel een plan is dat het bestaan van het zwembad op langere termijn waarborgt. Dit zou zijn beslag kunnen krijgen in een samenwerking met N-Joy. Om dit plan te realiseren zou een bedrag nodig zijn van € 230.000, waarvan een deel nodig is ter voorkoming van een faillissement (de schuld bedraagt dan circa € 92.000). Tevens wordt gevraagd om toestemming om een hypotheek te mogen vestigen op de in erfpacht uitgegeven grond.

Het college antwoordt hierop onder andere als volgt: "Van begin af aan, in de erfpachtovereenkomst en ook op eerdere verzoeken van u dit jaar, is duidelijk aangegeven dat de gemeente geen enkele financiële steun meer aan Het Run BV verleent. Ook in de raadsnotitie van 19 september jl. en het raadsmemo van 15 oktober jl. hebben wij aangegeven dat wij weliswaar in het algemeen bereid zijn medewerking te verlenen om de levensvatbaarheid van Het Run te vergroten, maar dat de gemeente geen enkele financiële steun, dus ook geen gemeentegarantie, verleent was beëindigd.

Het college besloot op 11 november 2014 de raad hierover te informeren via een raadsmemo, waarin het antwoord op de brief is opgenomen⁴.

Beëindiging overeenkomst Smulkar

Op 9 december 2014 besloot het college de erfpachtovereenkomst op te zeggen. Dat betekende dat de overeenkomst per 13 januari 2015 was beëindigd. De exploitant Het Run BV werd op 21 juli 2015 failliet verklaard. Er is geen jaarrekening bekend van De Smulkar over 2013 en 2014.

Volgens het college is er een aantal mogelijke oorzaken die ertoe hebben geleid dat het Run bv in de financiële problemen kwam:

1. De extra kosten die de ondernemers moesten maken voor het wijzigen van het bestemmingsplan.
2. De lange doorlooptijd doordat de procedure doorliep tot aan de Raad van State onder andere door bezwaarschriften van omwonenden. Hierdoor was er vertraging in de uitvoering van het businessplan.
3. De op enig moment ontstane zakelijke onenigheid tussen de beide ondernemers.

Contract 2015 N'Joy

In het vervolg op de ontwikkelingen rondom het opzeggen van de erfpachtovereenkomst eind 2014 nam het college op 13 januari 2015 het besluit om, binnen de door de raad gestelde eisen, de mogelijkheid te onderzoeken om openluchtwembad Het Run open te houden voor het seizoen 2015. Hierover is de raad geïnformeerd via een raadsmemo. Dit raadsmemo vermeldt het volgende:

³ In de periode mei – oktober 2014 zijn er geen documenten gevonden die erop wijzen dat er in die periode contact is geweest tussen de gemeente en het Run over de financiële perikelen.

⁴ De raadsmemo's en -notities van 19 september, 15 oktober en 11 november zijn niet aangetroffen in het raadsarchief. De raadsmemo van 11 november is alleen als collegedocument aangetroffen

Op 13 januari 2015 hebben wij (i.c. het college) besloten de mogelijkheid te onderzoeken om Het Run open te houden voor het seizoen 2015. Vanwege dit besluit en de media-aandacht meldden zich ook diverse nieuwe partijen. Met alle partijen is een gesprek gevoerd. Onder de geïnteresseerden zijn er die ideeën hebben voor alleen 2015, voor 2016 en verder of beide en er zijn enkele personen die zich graag (betaald of vrijwillig) in willen zetten voor Het Run. Van de 3 geïnteresseerden voor seizoen 2015 voldoet alleen Stichting N-Joy aan het, door de gemeente, meegegeven uitgangspunt dat er geen gemeentelijke financiële bijdrage (anders dan voor de normale goede overdracht, in goede staat) beschikbaar is.

Alles overwegende hebben wij vandaag besloten te kiezen voor het exploitatie-aanbod van Stichting N-Joy, geen aanbestedingsprocedure te volgen en de plannen samen met N-Joy verder uit te werken en op korte termijn te komen tot een erfpachtovereenkomst voor het jaar 2015.

N-Joy had op dat moment activiteiten in Nijmegen en omgeving en was op zoek naar een specifieke locatie voor hun activiteiten. Zij waren zeer geïnteresseerd in Het Run en wilden instappen; ook onder de voorwaarde dat er geen structurele gemeentelijke bijdrage zou zijn. Qua soort activiteiten wilde N-Joy verder binnen het oude bestemmingsplan. Het nieuwe bestemmingsplan was weliswaar al goedgekeurd, maar feitelijk nog niet in werking getreden. In die situatie blijft het oude bestemmingsplan – indien gewenst – geldig.

Met stichting N-Joy sloot het college voor 2015 een erfpachtovereenkomst voor de periode 1 april 2015 t/m 31 december 2015. Op 28 april 2015 is het zwembad door stichting N-Joy opengesteld voor het publiek⁵.

Het college was ook blij dat N-Joy de exploitatie van Het Run het 1^e jaar na het faillissement van Het Run BV (De Smulkar) op zich nam. Er was ook begrip voor het feit dat het 1^e jaar exploitatie van Het Run door N-Joy lastig zou zijn.

Van de zijde van het college wordt aangegeven dat N-joy een ideële stichting is die zich onder andere richt op Jeugdwerk. Kenmerkend hierbij is dat de stichting niet 100% commercieel opereert, bijvoorbeeld door het hanteren van niet-marktconforme lage prijzen van consumpties. Ook wordt ingespeeld op gebruikers van de HeusdenPas. De inwoners met een HeusdenPas kregen een seizoensabonnement van Zwembad Het Run (in overleg met de gemeente).

Ook N-joy slaagt er niet in tot een sluitende exploitatie te komen. De stichting vraagt de gemeente na een seizoen een lening te verstrekken van € 100.000, voornamelijk om openstaande schulden te vereffenen. Zonder deze lening zou de stichting op dat moment failliet gaan.

Offertetraject 2016 en volgende

Tegelijkertijd met het seizoen 2015 loopt het offertetraject 2016 en latere jaren.

Het college besloot op 7 april 2015 om gericht een aantal partijen te gaan benaderen met het verzoek een aanbod te doen voor de exploitatie van openluchtzwembad Het Run in 2016 en verder. De raad is hierover geïnformeerd op 23 april 2015.

Op 10 september 2015 informeerde het college de raad via een raadsmemo over de voortgang zoals de benaderde partijen, het ontvangen bedrijfsplan en de financiële en juridische (on)mogelijkheden daarvan. In dit memo is het volgende opgenomen ten aanzien van de voortgang:

In de periode van 23 april tot en met 3 september 2015 zijn de volgende stappen gezet:

- Op 13 mei 2015 is Het Run gericht in de markt gezet met het verzoek uiterlijk 22 juni 2015 een bedrijfsplan in te dienen
- Hiervoor zijn zes partijen benaderd. Alleen van N-Joy is een bedrijfsplan ontvangen. Het ingediende bedrijfsplan van stichting N-Joy past financieel gezien niet binnen de gestelde kaders.
- Met stichting N-Joy zijn in de periode juli en augustus 2015 gesprekken gevoerd met als doel, binnen de gestelde kaders, alsnog tot overeenstemming te komen.
- In augustus heeft stichting N-Joy 5 opties bij de gemeente ingediend die allen niet passen binnen de gestelde kaders.

⁵ In de stukken is niets te vinden over de uitwerking van de plannen en een mogelijke beoordeling van het businessplan van N-Joy.

- Het college concludeerde dat zonder financiële bijdrage van de gemeente de exploitatie alleen haalbaar is als de vaste lasten (energiekosten) structureel worden verlaagd. Dat zou kunnen met behulp van SDE-subsidie⁶. Tot de tijd van toekenning van de subsidie (verwacht wordt maart-april 2016) zou een overbruggingslening door de gemeente nodig zijn van € 100.000. Daarna is de bank bereid deze kredietfaciliteit over te nemen.

Het college stelt daarop aan de raad voor⁷:

- Een lening te verstrekken aan stichting N-Joy van maximaal €100.000 tegen hetzelfde rentepercentage als waarvoor de gemeente leent bij de BNG, terug te betalen binnen 3 jaar
- voor eigen rekening het groot onderhoud van de machinekamer en zwembaden uit te voeren en na 4 jaar te evalueren of er naar redelijkheid en billijkheid nog een noodzaak is voor het langer voor rekening nemen van het groot onderhoud.

Een projectplan en een financieel overzicht van stichting N-Joy d.d. 9 oktober 2015 en de aanvulling daarop van 3 november 2015 werden vertrouwelijk ter inzage gelegd. In het projectplan voor de periode 2016-2018 van 9 oktober stelt N-joy dat het plan is opgesteld zonder jaarlijkse subsidie van de gemeente, maar dat duidelijk is dat zonder financiële steun van de gemeente de exploitatie van het Run een onmogelijke missie wordt voor N-joy. Voor alleen 2016 zou een subsidie/krediet van minimaal € 100.000 nodig zijn en wordt concreet aangegeven op welke onderdelen er sprake is van achterstallig onderhoud.

De financiële doorrekening van het projectplan is gemaakt zonder de geplande SDE+ subsidie voor de biomassacentrale van Triogen. De oorspronkelijk voor 2015 geplande aanvraag is doorgeschoven naar 2016.

De aanvulling van 3 november gaat in op het achterstallig onderhoud. Daarin wordt berekend dat het gaat om een bedrag van € 494.000. N-joy geeft aan dit achterstallig onderhoud in 2 jaar wordt ingelopen en er een overbruggingskrediet wordt verstrekt van € 50.000 voor opstartkosten 2016De beoordeling van het businessplan van N-Joy geschiedde door de gemeente zelf.

In de Informatievergadering Samenleving van 3 december 2015 doet wethouder Van Bokhoven de toezeggingen dat de door de wethouder gemelde AKD-adviezen worden verzameld en ter inzage zullen gelegd. De volgende AKD-adviezen zijn daarop vertrouwelijk ter inzage gelegd.

- Memo AKD van 25 april 2012 “Gemeente Heusden/Privatisering buitenbad: aspecten aanbestedingsrecht en staatssteun”
- Memo AKD 28 augustus 2015 over Openluchtbad Het Run, o.a. aanbestedingsrecht
- De bijbehorende verkorte memo van 28 augustus 2015.

Tijdens de raadsvergadering van december 2015 geeft de raad invulling aan de ruimere financiële kaders:

- een lening verstrekken aan stichting N-Joy van maximaal € 100.000;
- voor rekening van de gemeente het groot onderhoud van de machinekamer en zwembaden uit te voeren⁸. Na 4 jaar vindt dan een evaluatie plaats om vast te stellen of er naar redelijkheid en billijkheid nog een noodzaak is voor het langer voor rekening nemen van het groot onderhoud.

⁶ SDE staat voor Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie. De SDE+ regeling stimuleert bedrijven en (non-)profit instellingen om duurzame energie te produceren. De subsidie vergoedt het verschil tussen de relatief lage kostprijs van grijze energie en de relatief hoge kostprijs van groene energie over een periode van acht, twaalf of vijftien jaar.

⁷ Daarnaast wordt in de 1^e bestuursrapportage 2015 vermeld dat de gemeente kosten heeft moeten maken voor het opleveren van het bad aan Stichting N-Joy. En dat er kosten voor verzekeringen en belasting in 2015 voor de gemeente zijn. Ook zal aan het eind van seizoen 2015 de gemeente het bad winterklaar maken t.b.v. van seizoen 2016. Deze niet begrote kosten bedragen naar verwachting € 45.000.

⁸ Deze kosten worden in het raadsvoorstel geraamd op gemiddeld € 100.000 per jaar.

Exploitatie 2016

Voor de vergadering van de commissie samenleving van 3 november 2016 verstrekt het college een memo over de stand van zaken van Het Run (evaluatie na 1 jaar). Na gesprekken met N-Joy is vast komen te staan dat door acute betalingsachterstanden de bedrijfsvoering ernstig in gevaar is. N-Joy verzoekt in dat verband de gemeente nogmaals een lening te verstrekken ter grootte van € 95.000. Het college trekt daarop de conclusie dat gezien de nijpende financiële situatie van de stichting een snelle reactie op het ingediende verzoek gewenst is, maar ziet daarvoor geen ruimte binnen de door de raad gestelde kaders. Het college geeft aan zelf geen initiatief te nemen om het onderwerp te agenderen voor een informatievergadering, maar dit initiatief bij de raad neer te leggen.

In het interview met de wethouder gaf deze aan - na het seizoen 2016 - niet optimistisch te zijn over de exploitatie van het Run door N-Joy. Echter de raad gaf N-Joy het voordeel van de twijfel. N-Joy benaderde ook actief raadsleden en werd beschouwd als een sympathieke organisatie

In de raadsvergadering van 8 november 2016 wordt een motie van PvdA, Heusden Transparant, D66, CDA en Gemeentebelangen aangenomen, waarin het college opdracht wordt gegeven om tegemoet te komen aan het verzoek van stichting N-Joy om een lening van € 95.000. Dit op een zodanige wijze dat de lening voor de gemeente een budgettair neutraal karakter heeft en onder de voorwaarde dat stichting N-Joy elk kwartaal een financiële stand van zaken ter beschikking stelt aan het college.

Op 8 november heeft de raad van het college overzichten⁹ ontvangen van:

- alle kosten voor de gemeente per jaar voor Het Run, vanaf 1 mei 2012 tot heden. Inclusief de leningen, de juridische kosten, de ambtelijke inzet, het onderhoud en overige kosten¹⁰.
- de jaarlijkse kosten van de openstelling van Het Run voorafgaande aan de privatisering. Dit om inzicht te krijgen in de daadwerkelijke bezuiniging.

In de raadsmemo van 24 januari 2017 wordt het volgende vermeld over het verdere proces:

“Het eerstvolgende informatiemoment met betrekking tot Het Run zal de terugblik op het seizoen 2017 zijn. Dit seizoen loopt (afhankelijk van het weer) tot en met begin/midden september. Afhankelijk van wanneer wij de cijfers ontvangen, worden deze aangeleverd voor de informatieraad van 12 oktober of 30 november 2017. Conform de op 10 november 2016 aangenomen motie ontvangen wij van de stichting N-Joy elk kwartaal een tussentijdse rapportage. Mocht deze rapportage daar aanleiding toe geven, dan wordt u uiteraard eerder geïnformeerd.”

Exploitatie 2017

Op 20 juni 2017 informeert het college de raad over de stand van zaken van het Run over het 1^e kwartaal 2017. In het eerste kwartaal is het Run gesloten geweest, zodat alleen een (bijgestelde) begroting kan worden gepresenteerd. Deze begroting gaat uit van een omzet van € 310.000 en een netto resultaat van € 59.000. Dit terwijl er in 2015 en 2016 een verlies was van circa € 90.000. Het is uit de verslagen – ondanks kritische vragen hierover - niet duidelijk hoe deze verbetering van het resultaat wordt gerealiseerd. Wel worden onder andere de blaashal en de Heusdenpas als extra inkomsten genoemd, waarmee de omzet ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is verhoogd.

Per 1 april is het bedrag aan openstaande crediteuren € 66.000, ondanks het feit dat in november de gemeente een lening heeft verstrekt van € 95.000.

Op 27 juli is er een evaluatiegesprek over het 2^e kwartaal 2017. Tijdens dat gesprek wordt geconstateerd, dat de 2^e kwartaalrapportage een aantal financiële onduidelijkheden bevat. Als reactie hierop heeft N-Joy in augustus een verbeterde versie aangeboden.

⁹ Bijlage 3

¹⁰ In de 2^e bestuursrapportage 2016 wordt overigens vermeld dat van de bezuiniging op het Run van € 300.000 een bedrag van € 230.000 is gerealiseerd.

Daarin wordt gemeld dat het resultaat voor afschrijving waarschijnlijk gaat uitkomen op een verlies van € 60.000 in plaats van een winst van € 59.000. De crediteuren blijken aan het einde van het 2^e kwartaal te zijn opgelopen naar € 108.000. Op 13 september wordt de raad hierover via een memo geïnformeerd. Daarin wordt ook gemeld dat N-Joy kampt met een financieringsprobleem van € 71.000, exclusief de aflossing aan de gemeente.

In een brief van N-Joy van 14 september aan raad en college stelt N-Joy dat om het Run te kunnen blijven exploiteren vooralsnog verwacht wordt zowel voor dit jaar (2017) als voor de komende jaren (2018 e.v.), een jaarlijkse bijdrage, exclusief aflossing gemeentelijke leningen, van ongeveer € 110.000 nodig te hebben. In verband hiermee kan aflossing van de uitstaande lening van de gemeente ad € 195.000 niet conform afspraken plaatsvinden.

Op 17 oktober 2017 stelt het college in een memo aan de raad dat er zich een aantal mogelijke scenario's aandienen:

- sluiten van Het Run.
- honoreren van het verzoek van N-Joy: deze optie is theoretisch mogelijk maar wordt door het college afgeraden vanwege de financiële en juridische kaders.
- opnieuw in de markt zetten van de exploitatie van Het Run: voordat de exploitatie van Het Run opnieuw in de markt kan worden gezet, zal met N-Joy in gesprek moeten worden gegaan over ontbinding van de erfpachtovereenkomst.
- zelf exploiteren van Het Run.
- verhuren van het Run.

op 7 november wordt dit besproken in de Informatievergadering. Daaraan is toegevoegd een memo van Synarchis¹¹, waarin als een van de mogelijke opties om het Run open te houden het volgende scenario wordt uitgewerkt. *“De gemeente stelt nieuwe (realistische) kaders en gaat op zoek naar een geschikte private partij ten behoeve van een toekomstbestendige exploitatie van Het Run. Wij onderschrijven het standpunt van het college dat dit niet één op één met stichting N-Joy kan worden geregeld, maar dat voor ‘het in de markt zetten van de exploitatie van Het Run’ een nieuwe procedure moet worden gevolgd”*.

Tijdens de vergadering doet de wethouder de toezeggingen:

- na te gaan wat bij een eventueel stoppen van Het Run de gevolgen zijn voor het bestemmingsplan en hierover de raad te informeren.
- in gesprek te gaan met N-Joy om naar oplossingen te kijken. Deze moeten wel juridisch mogelijk zijn. Uiterlijk januari 2018 zal de raad hierover geïnformeerd worden. De wethouder streeft naar verschillende oplossingen met bijbehorende financiële informatie. Medio december ontvangt de raad een memo inzake stand van zaken.

Tenslotte

Tijdens het onderzoekproces is aangegeven dat nagenoeg alle fracties afzonderlijk op bezoek zijn geweest bij zwembad 't Run (zowel bij Het Run bv/Smulkaar als bij N-Joy) in tijden dat voorstellen in de gemeenteraad behandeld werden. De raadsleden zijn zodoende ook vanuit de exploitanten uit eerste hand geïnformeerd over het wel en wee van het zwembad gedurende de afgelopen jaren.

¹¹ Deze memo is als bijlage bij de raadsmemo van 17 oktober gevoegd